Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (seitsemäs jaosto)

27 päivänä huhtikuuta 2023*

Ennakkoratkaisupyyntö – Sähköinen kaupankäynti – Direktiivi 2000/31/EY – 1 artikla – Soveltamisala – 2 artiklan c alakohta – Sijoittautuneen palvelun tarjoajan käsite – 3 artiklan 1 kohta – Jäsenvaltion alueelle sijoittautuneen palvelun tarjoajan tarjoamat tietoyhteiskunnan palvelut – Sveitsin valaliiton alueelle sijoittautunut yritys – Henkilöllisen soveltamisalan ulkopuolelle jääminen – SEUT 56 artikla – Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Sveitsin valaliiton sopimus henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta – Soveltamisala – Kielto rajoittaa sellaisia rajanylittäviä palveluja, joiden tarjoaminen kestää enintään 90 päivää kalenterivuoden aikana – Italiassa yli 90 päivän ajan tarjotut palvelut – Henkilöllisen soveltamisalan ulkopuolelle jääminen – SEUT 102 artikla – Ennakkoratkaisupyynnössä ei ole mitään, jonka perusteella voitaisiin todeta pääasian ja määräävän markkina-aseman mahdollisen väärinkäytön välinen yhteys – Tutkimatta jättäminen

Asiassa C-70/22,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Consiglio di Stato (ylin hallintotuomioistuin, Italia) on esittänyt 27.1.2022 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 1.2.2022, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Viagogo AG

vastaan

Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni (AGCOM) ja

Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato (AGCM),

jossa asian käsittelyyn osallistuu

Ticketone SpA,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (seitsemäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. L. Arastey Sahún sekä tuomarit N. Wahl (esittelevä tuomari) ja J. Passer,

julkisasiamies: M. Szpunar,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Viagogo AG, edustajinaan E. Apa, E. Foco, M. V. La Rosa, E. Marasà, M. Montinari ja I. Picciano, avvocati,

– Italian hallitus, asiamiehenään G. Palmieri, avustajinaan R. Guizzi ja F. Varrone, avvocati dello Stato,

– Euroopan komissio, asiamiehinään M. Angeli, S. Kalėda, U. Małecka ja L. Malferrari,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee yhtäältä tietoyhteiskunnan palveluja, erityisesti sähköistä kaupankäyntiä, sisämarkkinoilla koskevista tietyistä oikeudellisista näkökohdista 8.6.2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/31/EY (direktiivi sähköisestä kaupankäynnistä) (EYVL 2000, L 178, s. 1) 3, 14 ja 15 artiklan, luettuina yhdessä SEUT 56 artiklan kanssa, ja toisaalta SEUT 102 ja SEUT 106 artiklan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat yhtäältä Viagogo AG, joka on Geneveen (Sveitsi) sijoittautunut yritys, ja toisaalta Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni (AGCOM, viestintäsääntelyviranomainen, Italia) ja Autorità Garante della Concorrenza e del Mercato (toimivan kilpailun ja markkinasääntöjen noudattamista valvova viranomainen, Italia) ja jossa on kyse AGCOMin Viagogolle määräämästä 3 700 000 euron suuruisesta seuraamusmaksusta.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

EY–Sveitsi-sopimus

3 Euroopan yhteisö ja sen jäsenvaltiot sekä Sveitsin valaliitto allekirjoittivat 21.6.1999 Luxemburgissa (Luxemburg) seitsemän sopimusta, joista yksi oli henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta tehty sopimus (EYVL 2002, L 114, s. 6; jäljempänä EY–Sveitsi-sopimus). Nämä sopimukset hyväksyttiin yhteisön puolesta seitsemän sopimuksen tekemisestä Sveitsin valaliiton kanssa 4.4.2002 tehdyllä neuvoston ja, tiede- ja teknologiayhteistyötä koskevan sopimuksen osalta, komission päätöksellä (2002/309/EY, Euratom) (EYVL 2002, L 114, s. 1). Ne tulivat voimaan 1.6.2002.

4 EY–Sveitsi-sopimuksen 1 artiklassa, jonka otsikko on ”Tavoite”, määrätään seuraavaa:

”Tämän sopimuksen tavoitteena on:

– –

b) helpottaa Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden ja Sveitsin kansalaisten palvelujen tarjonnan harjoittamista sopimuspuolten alueella ja erityisesti vapauttaa lyhytkestoisten palvelujen tarjoaminen – –”

5 EY–Sveitsi-sopimuksen 5 artiklassa, jonka otsikko on ”Palvelujen tarjoajat”, määrätään seuraavaa:

”1. Palvelujen tarjoajalla, mukaan lukien yritykset liitteen I määräysten mukaisesti, on oikeus tarjota palveluja toisen sopimuspuolen alueella, kun palvelujen tarjoamiseen liittyy enintään 90 päivää tosiasiallista työskentelyä kalenterivuoden aikana, sanotun kuitenkaan rajoittamatta muiden sopimuspuolten tekemien palvelujen tarjoamista koskevien erityissopimusten määräysten – – soveltamista.

_ –”

6 EY–Sveitsi-sopimuksen 15 artiklan, jonka otsikko on ”Liitteet ja pöytäkirjat”, mukaan kyseisen sopimuksen liitteet ja pöytäkirjat ovat erottamaton osa sopimusta.

7 EY–Sveitsi-sopimuksen liitteessä I olevassa 17 artiklassa, jonka otsikko on ”Palvelujen tarjoajat”, määrätään seuraavaa:

”Tämän sopimuksen 5 artiklan nojalla kielletään palvelujen tarjoamisen osalta:

a) kaikki sellaisia sopimuspuolen alueella tarjottavia rajanylittäviä palveluja koskevat rajoitukset, joiden tarjoaminen kestää enintään 90 tosiasiallista työpäivää kalenterivuoden aikana;

_ –”

8 Liitteessä I olevan 18 artiklan mukaan liitteen 17 artiklan määräyksiä sovelletaan yrityksiin, jotka on perustettu jonkun Euroopan yhteisön jäsenvaltion tai Sveitsin lainsäädännön mukaisesti ja joiden sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka sijaitsee sopimuspuolen alueella.

9 Samassa liitteessä olevassa 21 artiklassa määrätään seuraavaa:

”1. Tämän liitteen 17 artiklan a alakohdassa tarkoitettu palvelujen keskeytymätön tai peräkkäinen tarjoaminen saa kestää enintään 90 tosiasiallista työpäivää kalenterivuoden aikana.

_ –”

Unionin oikeus

10 Direktiivin 2000/31 johdanto-osan 19 perustelukappaleen sanamuoto on seuraava:

”Palvelun tarjoajan sijoittautumispaikan määrittämisessä olisi noudatettava yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntöä, jonka mukaan sijoittautumisen käsitteeseen kuuluu taloudellisen toiminnan tosiasiallinen harjoittaminen kiinteästä toimipaikasta määräämättömän ajan. – – Kun kyseessä on Internet-sivuston välityksellä palveluja tarjoava yritys, sijoittautumispaikka ei ole siellä, missä sivustoa tukeva teknologia sijaitsee tai missä sivusto on saatavilla, vaan paikka, jossa yritys harjoittaa taloudellista toimintaansa. – –”

11 Kyseisen direktiivin 1 artiklassa, jonka otsikko on ”Tavoite ja soveltamisala”, säädetään seuraavaa:

”1. Tämän direktiivin tavoitteena on edistää sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa varmistamalla tietoyhteiskunnan palvelujen vapaa liikkuvuus jäsenvaltioiden välillä.

– –

4. Tällä direktiivillä ei luoda kansainvälistä yksityisoikeutta koskevia uusia sääntöjä eikä puututa tuomioistuinten toimivaltaan.”

12 Kyseisen direktiivin 2 artiklassa, jonka otsikko on ”Määritelmät”, säädetään seuraavaa:

”Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

a) ’tietoyhteiskunnan palveluilla’ [teknisiä standardeja ja määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 22.6.1998 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston] direktiivin 98/34/EY [(EYVL 1998, L 204, s. 37)], muutettuna [20.7.1998 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston] direktiivillä 98/48/EY [(EYVL 1998, L 217, s. 18)], 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja palveluja;

b) ’palvelun tarjoajalla’ luonnollista tai oikeushenkilöä, joka tarjoaa tietoyhteiskunnan palvelun;

c) ’sijoittautuneella palvelun tarjoajalla’ palvelun tarjoajaa, joka tosiasiallisesti harjoittaa taloudellista toimintaa pysyvässä sijoittautumispaikassa määräämättömän ajan; palvelun tarjoamiseen käytettävien teknisten välineiden ja tekniikoiden olemassaoloa ja käyttöä ei sinällään pidetä tarjoajan sijoittautumisena;

– –”

13 Saman direktiivin 3 artiklassa, jonka otsikko on ”Sisämarkkinat”, säädetään seuraavaa:

”1. Kunkin jäsenvaltion on huolehdittava siitä, että sen alueelle sijoittautuneen palvelun tarjoajan tarjoamien tietoyhteiskunnan palvelujen osalta noudatetaan kyseisessä jäsenvaltiossa sovellettavia, yhteensovitettuun alaan kuuluvia kysymyksiä koskevia kansallisia säännöksiä.

2. Jäsenvaltiot eivät voi yhteensovitettuun alaan liittyvien syiden vuoksi rajoittaa toisesta jäsenvaltiosta peräisin olevien tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamisen vapautta.

– –”

Italian oikeus

14 Valtion talousarviosta vuodelle 2017 ja monivuotisesta talousarviosta kolmivuotiskaudelle 2017–2019 11.12.2016 annettu laki nro 232 (Legge n. 232 – Bilancio di previsione dello Stato per l’anno finanziario 2017 e bilancio pluriennale per il triennio 2017–2019; GURI nro 297, 21.12.2016, Supplemento ordinario nro 57), sellaisena kuin sitä sovelletaan pääasiassa (jäljempänä vuoden 2016 laki), sisältää 1 §:n, jonka 545 momentissa säädetään seuraavaa:

”Veronkierron ja veropetosten torjumiseksi, kuluttajansuojan varmistamiseksi ja yleisen järjestyksen turvaamiseksi esitysten pääsylippujen myynnistä tai muusta välittämisestä, jonka toteuttaa muu kuin

oikeudenhaltija, myös silloin, kun myynti tai muu välittäminen perustuu erityiseen sopimukseen, määrätään, ellei kyseessä ole rikos, 5 000–180 000 euron suuruinen hallinnollinen seuraamusmaksu ja tämä toiminta kielletään, ja jos toimintaa harjoitetaan sähköisten viestintäverkkojen kautta, siitä rangaistaan 546 momentin mukaisesti, jolloin poistetaan sivuston sisältö tai vakavimmissa tapauksissa pimennetään se verkkosivusto, jonka kautta rikkominen on tapahtunut, sanotun kuitenkaan rajoittamatta vahingonkorvauskanteiden nostamista. [AGCOMin] ja muiden toimivaltaisten viranomaisten on suoritettava tarvittavat tutkimukset ja toimenpiteet viran puolesta tai asianomaisten ilmoitettua asiasta. Luonnollisen henkilön satunnaisesti ilman kaupallista tarkoitusta toteuttamasta esitysten pääsylippujen myynnistä tai muusta välittämisestä ei kuitenkaan määrätä seuraamuksia."

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

15 Viagogo, jonka kotipaikka ja verotuksellinen kotipaikka ovat Genevessä, ylläpitää internetsivustoja, jotka perustuvat kuluttajien väliseen välitystoimintaan esitysten ja urheilutapahtumien pääsylippujen jälleenmyymiseksi. Kun lippu on hankittu virallisilta liikkeeseenlaskijoilta, kuten asianomaisen esityksen tai tapahtuman järjestäjiltä tai valtuutetuilta jakelijoilta ("ensimarkkinat"), jotkut henkilöt saattavat haluta jälleenmyydä ne. Viagogo perustettiin saattamaan yhteen kysyntä ja tarjonta ostettujen lippujen myynnin markkinoilla ("jälkimarkkinat").

16 Kun otetaan huomioon se, kuinka nopeasti ensimarkkinoilla saatavilla olevia lippuja ei enää ole saatavilla etenkään sen vuoksi, että jotkut käyttäjät käyttävät automatisoituja osto-ohjelmia, lippuja hakevien henkilöiden määrä on kasvanut jatkuvasti erityisesti hyvin tunnettujen esitysten tai tapahtumien osalta ja asianomaisiin jälkimarkkinoihin keskittyneet internetsivustot ovat siis saavuttaneet suuren suosion.

17 Tätä taustaa vasten Viagogo valitsee ennakkoon useita esityksiä tai tapahtumia internetsivustoille, joita se ylläpitää Yhdysvalloissa isännöidyllä alustalla. Lipunhaltijat, jotka valitsevat näitä lippuja vastaavan esityksen tai tapahtuman, voivat tarjota lippuja myyntiin näillä internetsivustoilla. Viagogo saattaa myyjät ja mahdolliset ostajat yhteen tarjoamalla liitännäispalveluja, kuten asiakaspalvelupuhelinta ja -sähköpostia, ohjelmistoon perustuvaa hintaehdotusta ja automatisoitua lippujen myynninedistämisjärjestelmää tiettyjä esityksiä tai tapahtumia varten.

18 Koska tämän tuomion 16 kohdassa kuvattu ilmiö on saavuttanut Italiassa huolestuttavana pidettävät mittasuhteet muun muassa sen vuoksi, että tällaisia internetsivustoja on helppo käyttää laittomasta toiminnasta saadun rahan pesemiseen, ja koska lippujen myyntihinnalla jälkimarkkinoilla ei ole enää mitään yhteyttä siihen hintaan, jolla näitä lippuja tarjotaan ensimarkkinoilla, Italian lainsäätäjä on harjoittanut politiikkaa, jolla tätä ilmiötä pyritään lieventämään, erityisesti antamalla vuoden 2016 lain 1 §:n 545 momentin.

19 Musiikkitapahtumien järjestämisen alalla toimivien yritysten, lippuja musiikkitapahtumiin ensimarkkinoilla myyvien yritysten ja toimialajärjestöjen tekemien useiden kantelujen jälkeen AGCOM tarkasti Viagogon ylläpitämän internetsivuston www.viagogo.it.

20 Tämän tarkastuksen jälkeen AGCOM määräsi 16.3.2020 tekemällään päätöksellä nro 104/20/CONS Viagogolle 3 700 000 euron suuruisen hallinnollisen seuraamusmaksun. Viagogon katsottiin syyllistyneen 37 rikkomukseen kyseisen internetsivuston ja siihen sosiaalisessa verkostossa tehdyn viittauksen kautta, ja nämä rikkomukset muodostuivat konsertti- ja esityslippujen

kaupan pitämisestä vuoden 2019 maalis- ja toukokuun välisenä aikana, vaikkei Viagogo ollut näiden lippujen liikkeellelaskujärjestelmän oikeudenhaltija, hyväksytyillä myyntisivustoilla ilmoitettuja nimellishintoja korkeampaan hintaan.

21 Viagogo nosti kyseisestä päätöksestä kumoamiskanteen Tribunale amministrativo regionale per il Laziossa (Lazion alueellinen hallintotuomioistuin, Italia), joka hylkäsi kanteen. Viagogo haki ensimmäisessä oikeusasteessa annettuun tuomioon muutosta Consiglio di Statolta (ylin hallintotuomioistuin, Italia), joka on ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin.

22 Tässä tilanteessa Consiglio di Stato päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko [direktiivi 2000/31] ja erityisesti sen 3, 14 ja 15 artikla, kun niitä luetaan yhdessä SEUT 56 artiklan kanssa, esteenä tapahtumien pääsylippujen myynnistä jälkimarkkinoilla annetun jäsenvaltion sellaisen lainsäädännön soveltamiselle, jonka seurauksena käsiteltävässä asiassa valittajana olevan kaltaiselta [Euroopan unionissa] toimivalta hosting-alustan hallinnoijalta viedään mahdollisuus tarjota kolmansille käyttäjille jälkimarkkinoilla myytäviä tapahtumien pääsylippuja koskevia ilmoituspalveluja ja jolla kyseinen toiminta varataan ainoastaan myyjille, tapahtumien järjestäjille tai muille tahoille, jotka viranomainen on valtuuttanut laskemaan liikkeeseen pääsylippuja ensimarkkinoilla sertifioitujen järjestelmien kautta?

2) Ovatko SEUT 102 ja SEUT 106 artiklan määräykset, kun niitä luetaan yhdessä, lisäksi esteenä tapahtumien pääsylippujen myynnistä annetun jäsenvaltion sellaisen lainsäädännön soveltamiselle, jossa kaikki pääsylippujen jälkimarkkinoihin liittyvät palvelut (etenkin välityspalvelut) varataan ainoastaan myyjille, tapahtumien järjestäjille tai muille tahoille, jotka on valtuutettu laskemaan liikkeeseen pääsylippuja ensimarkkinoilla sertifioitujen järjestelmien kautta, kieltämällä kyseinen toiminta tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoajilta, jotka aikovat toimia [direktiivin 2000/31] 14 ja 15 artiklassa tarkoitettuna hosting-palvelun tarjoajana, etenkin kun, kuten käsiteltävässä asiassa, mainittu varaaminen johtaa siihen, että pääsylippujen jakelun ensimarkkinoilla määräävässä asemassa oleva toimija voi laajentaa määräävän asemansa jälkimarkkinoiden välityspalveluihin?

3) Onko unionin lainsäädännössä ja erityisesti [direktiivissä 2000/31] tarkoitettu passiivisen hosting-palvelun tarjoajan käsite sovellettavissa ainoastaan silloin, kun kyse ei ole minkäänlaisesta käyttäjien julkaiseman sisällön suodattamiseen, valintaan, indeksointiin, järjestämiseen, luettelointiin, koostamiseen, arviointiin, käyttöön, muokkaamiseen, poistamiseen tai edistämiseen liittyvästä toiminnasta, jolloin nämä tunnusmerkit ovat ainoastaan esimerkkejä eikä niiden kaikkien tarvitse täyttyä, koska niitä voidaan jo sellaisenaan pitää osoituksena palvelun hoitamisesta liiketoimintana ja/tai sellaisen tekniikan soveltamisesta, jolla arvioidaan käyttäjien käyttäytymistä käyttäjäuskollisuuden lisäämiseksi, vai jätetäänkö edellä mainittujen seikkojen merkityksellisyyden arviointi ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tehtäväksi siten, että myös vain vähintään yhden tällaisen seikan kyseessä ollessa palvelua voidaan pitää pääasiallisesti neutraalina ja hosting-palvelun tarjoaja on siis luonnehdittava passiiviseksi?”

Ennakkoratkaisupyynnön tutkittavaksi ottaminen

23 Ensimmäiseksi on huomautettava, että jotta ennakkoratkaisupyyntö voidaan ottaa tutkittavaksi, ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tarvittava sitä ratkaistakseen sen käsiteltäväksi saatetun asian (tuomio 6.10.2021, Consorzio Italian Management ja Catania Multiservizi, C-561/19, EU:C:2021:799, 30 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen), mikä edellyttää, että unionin oikeuden säännöksiä ja määräyksiä, joita kyseinen pyyntö koskee, voidaan soveltaa kyseiseen asiaan.

24 Tältä osin on ensinnäkin todettava, että ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen esittämät kolme kysymystä koskevat direktiivin 2000/21 tulkintaa. Direktiiviä 2002/21 ei kuitenkaan voida soveltaa henkilöllisesti pääasiaan.

25 Direktiivin 2000/31 tavoitteena on näet sen 1 artiklan mukaan edistää sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa varmistamalla tietoyhteiskunnan palvelujen vapaa liikkuvuus ”jäsenvaltioiden välillä”. Jotta direktiiviä voitaisiin soveltaa henkilöllisesti, tämä edellyttää siis sitä, että kyseessä olevat palvelut tarjoaa jäsenvaltion alueelle sijoittautunut palvelujen tarjoaja, kuten mainitun direktiivin 3 artiklan 1 kohdassa muistutetaan.

26 Tältä osin direktiivin 2 artiklan c alakohdan mukaan ”sijoittautuneella palvelun tarjoajalla” tarkoitetaan palvelun tarjoajaa, joka tosiasiallisesti harjoittaa taloudellista toimintaa pysyvässä sijoittautumispaikassa määräämättömän ajan, ja kyseisessä säännöksessä täsmennetään, että palvelun tarjoamiseen käytettävien teknisten välineiden ja tekniikoiden olemassaoloa ja käyttöä ei sinällään pidetä tarjoajan sijoittautumisena.

27 Oikeuskäytännöstä ilmenee tältä osin, että koska mahdollisuus soveltaa direktiivin 2000/31 3 artiklan 1 ja 2 kohtaa edellyttää sen selvittämistä, mihin jäsenvaltioon asianomainen tietoyhteiskunnan palvelun tarjoaja on todella sijoittautunut, ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on selvitettävä, onko kyseinen palvelun tarjoaja todella sijoittautunut jonkin jäsenvaltion alueelle. Jos tällaista sijoittautumispaikkaa ei ole, kyseisen direktiivin 3 artiklan 2 kohdassa säädettyä mekanismia ei sovelleta (tuomio 15.3.2012, G, C-292/10, EU:C:2012:142, 71 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

28 Samoin yhteensovitettuun alaan liittyvien syiden vuoksi palvelujen tarjoamisen vapautta koskevien rajoitusten kieltäminen, josta direktiivissä 2000/31 säädetään, koskee direktiivin 3 artiklan 2 kohdan nimenomaisen sanamuodon mukaan ainoastaan ”toisesta jäsenvaltiosta peräisin olevi[a]” palveluja.

29 Euroopan talousalueesta 2.5.1992 tehdyn sopimuksen (EYVL 1994, L 1, s. 3) nojalla Euroopan talousalueen (ETA) sekakomitea laajensi tosin direktiivin 2000/31 soveltamisalaa ETA-sopimuksen liitteen XI (Telepalvelut) muuttamisesta 27.10.2000 tehdyllä päätöksellä N:o 91/2000 (EYVL 2001, L 7, s. 13) siten, että sitä sovelletaan myös ETA:han, joten kyseinen direktiivi koskee myös ETA-sopimuksen sopimuspuolina olevia valtioita. Sveitsin valaliitto ei kuitenkaan kuulu viimeksi mainittuihin valtioihin. EU–Sveitsi-sopimuksella perustettu EU–Sveitsi-sekakomitea ei myöskään ole tehnyt mitään päätöstä siitä, että direktiiviä sovellettaisiin myös kyseiseen kolmanteen valtioon.

30 On riidatonta, että Viagogo on sijoittautunut Geneveen, sen kotipaikka on siellä ja se on keskittänyt sinne taloudellisen toimintansa siitä huolimatta, että se hyödyntää internetsivustojaan unionin eri jäsenvaltioissa ja erityisesti Italiassa saatavilla olevilla versioilla. Kyseessä olevat palvelut tarjoaa siis kolmannesta valtiosta käsin yritys, johon sovelletaan tämän kolmannen valtion oikeutta.

31 Tästä seuraa, että – toisin kuin ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin olettaa – pääasian valittaja ei voi vedota direktiiviin 2000/31. Koska kaikki kyseisen tuomioistuimen esittämät kysymykset liittyvät direktiiviin 2000/31, ennakkoratkaisupyyntö on jätettävä kokonaisuudessaan tutkimatta.

32 Toiseksi on täsmennettävä vielä ensimmäisen kysymyksen osalta, ettei Viagogo voi vedota myöskään SEUT 56 artiklaan.

33 Jollei kansainvälisessä sopimuksessa tästä määrätä, kyseistä artiklaa ei näet sovelleta unioin ulkopuoliseen valtioon sijoittautuneeseen yritykseen, vaikka kyseinen yritys tarjoaa palveluja, joita tiettyjen jäsenvaltioiden kansalaiset tai näin jäsenvaltioiden alueelle sijoittautuneet yritykset saattava hankkia (ks. vastaavasti tuomio 21.5.2015, Wagner-Raith, C-560/13, EU:C:2015:347, 36 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

34 Nyt käsiteltävässä asiassa Viagogo ei voi EY–Sveitsi-sopimuksen soveltamisalan perusteella vedota SEUT 56 artiklan soveltamiseen, koska kyseisen sopimuksen erityispiirteenä on se, että sen mukaan Sveitsiin sijoittautuneiden palvelun tarjoajien rinnastaminen jonkin jäsenvaltion alueelle sijoittautuneisiin palvelujen tarjoajiin on rajoitettu ajallisesti 90 päivään kalenterivuodessa.

35 EY-Sveitsi-sopimuksen 1 artiklassa määrätään siten erityisesti ”lyhytkestoisten palvelujen tarjoami[sen vapauttamisesta]”, kun taas kyseisen sopimuksen 5 artiklan 1 kohdassa sveitsiläisille palvelujen tarjoajille myönnetään ”oikeus tarjota palveluja toisen sopimuspuolen alueella, kun palvelujen tarjoamiseen liittyy enintään 90 päivää tosiasiallista työskentelyä kalenterivuoden aikana”. Mainitun sopimuksen liitteeseen I, joka on saman sopimuksen 15 artiklan mukaan erottamaton osa tätä sopimusta, sisältyy 17 artikla, jossa kielletään ”kaikki sellaisia sopimuspuolen alueella tarjottavia rajanylittäviä palveluja koskevat rajoitukset, joiden tarjoaminen kestää enintään 90 tosiasiallista työpäivää kalenterivuoden aikana”. Kyseisen liitteen 18 artiklassa määrätään lisäksi, että liitteen 17 artiklan määräyksiä sovelletaan yrityksiin, jotka on perustettu jonkun Euroopan yhteisön jäsenvaltion tai Sveitsin lainsäädännön mukaisesti ja joiden sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka sijaitsee sopimuspuolen alueella. Lopuksi saman liitteen 21 artiklassa täsmennetään, että tämä 90 päivää vastaa sitä aikaa, jonka palvelujen keskeytymätön tai peräkkäinen tarjoaminen saa enintään kestää.

36 Nyt käsiteltävässä asiassa unionin tuomioistuimen käytettävissä olevasta asiakirja-aineistosta ilmenee kuitenkin, että Viagogo on tarjonnut palveluja pidempään kuin mistä EY–Sveitsi-sopimuksessa määrätään.

37 Ensinnäkin palvelujen tarjoaja, joka harjoittaa toimintaansa yksinomaan internetsivustojen välityksellä, tekee luonnostaan tästä toiminnasta lähes keskeytymätöntä tai jopa pysyvää. Kun kyse on erityisesti tarjouksesta, joka koskee ilmoitusta lippujen myynnistä tiettyyn esitykseen tai tapahtumaan, mahdolliset ostajat voivat ilmoittautua milloin tahansa asianomaisen internetsivuston välityksellä. Tältä osin ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen esittämistä

seikoista ei ilmene, että pääasian valittajan ylläpitämä internetsivusto olisi perustamisensa jälkeen lopettanut toimintansa jonain ajankohtana, minkä Italian hallitus vahvistaa todetessaan, että ”[Viagogo] tarjoaa välityspalvelua jälkimarkkinoilla jatkuvasti koko kalenterivuoden ajan”.

38 Tämän jälkeen on todettava, että pääasiassa ensimmäisessä oikeusasteessa esitetyistä seikoista ilmenee, että AGCOM on jo vuonna 2016 määrännyt Viagogolle seuraamuksia ja ettei Viagogon toiminta vaikuttanut olevan ajallisesti rajoitettua.

39 Lopuksi yhtäältä AGCOMin 16.3.2020 tekemä päätös, joka koskee erityisesti vuoden 2019 maalis-toukokuuta eli 92 päivää, kohdistuu ajanjaksoon, jonka kesto ylittää EY–Sveitsi-sopimuksessa määrätyn 90 päivän enimmäiskeston. Toisaalta pääasiassa annetusta ensimmäisen oikeusasteen ratkaisusta ilmenee, että viimeinen myyntitapahtuma, joka oli AGCOMin tarkastuksen kohteena, oli toteutettu 7.9.2019 eli joka tapauksessa paljon EY–Sveitsi-sopimuksessa määrättyä 90 päivää myöhemmin.

40 Viagogo ei siis kuulu SEUT 56 artiklan henkilölliseen soveltamisalaan, eikä se näin ollen voi vedota kyseisen artiklan rikkomiseen pääasiassa, joten ensimmäinen kysymys on jätettävä tutkimatta myös tällä perusteella siltä osin kuin se koskee mainitun artiklan tulkintaa.

41 Toiseksi unionin tuomioistuimen on muistutettava toisen ja kolmannen kysymyksen johdosta ylimääräisenä huomautuksena oikeuskäytännöstään, jonka mukaan kansallisen tuomioistuimen esittämä ennakkoratkaisukysymys on jätettävä tutkimatta, jos se ei esitä unionin tuomioistuimelle niitä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, jotka ovat tarpeen, jotta unionin tuomioistuin voisi antaa hyödyllisen vastauksen (tuomio 2.7.2015, Gullotta ja Farmacia di Gullotta Davide & C., C-497/12, EU:C:2015:436, 26 kohta).

42 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin ei ole missään vaiheessa selostanut ennakkoratkaisupyynnössä toisen kysymyksen osalta niitä syitä, joiden vuoksi se on ryhtynyt tarkastelemaan kysymystä SEUT 102 ja SEUT 106 artiklan tulkinnasta, eikä yhteyttä, jonka se toteaa näiden artiklojen ja erityisesti vuoden 2016 lain välillä, mikä on vastoin unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 94 artiklan c alakohdassa vahvistettuja vaatimuksia.

43 Erityisesti siltä osin kuin on kyse SEUT 102 artiklasta ja sitä seuraavista artikloista ja varsinkin mahdollisesta määräävän markkina-aseman väärinkäytöstä, on todettava, ettei ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin viittaa lainkaan SEUT 102 artiklassa tarkoitetun määräävän markkina-aseman tunnusmerkistön täyttymiseen pääasian asiayhteydessä (ks. vastaavasti tuomio 12.12.2013, Ragn-Sells, C-292/12, EU:C:2013:820, 41 kohta). Se ei totea mitään siitä, mitä tämän määräävän aseman väärinkäyttö olisi tai miten vuoden 2016 laki voisi johtaa siihen (ks. vastaavasti tuomio 2.7.2015, Gullotta ja Farmacia di Gullotta Davide & C., C-497/12, EU:C:2015:436, 25 kohta).

44 Kolmannesta kysymyksestä, joka on selvästi hypoteettinen, on todettava, että ennakkoratkaisupyynnön perusteena ei ole neuvoa-antavien lausuntojen esittäminen yleisistä tai teoreettisista kysymyksistä vaan riita-asian todelliseen ratkaisemiseen erottamattomasti liittyvä tarve (ks. mm. tuomio 16.12.1981, Foglia, C-244/80, EU:C:1981:302, 18 kohta ja tuomio 20.1.2005, García Blanco, C-225/02, EU:C:2005:34, 28 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

45 Kaiken edellä esitetyn perusteella ennakkoratkaisupyyntö on näin ollen jätettävä tutkimatta.

Oikeudenkäyntikulut

46 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (seitsemäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Consiglio di Staton 27.1.2022 tekemällään päätöksellä esittämä ennakkoratkaisupyyntö jätetään tutkimatta.

Allekirjoitukset